

Rok 1976

Světová politika se vyvíjela pod vlivem faktorů dvojího druhu. Na jedné straně to byla všeobecná tendence aktivního hledání cest k trvalému míru a odzbrojení - což bylo snahou socialistických zemí v čele se Sovětským svazem - a na druhé straně země kapitalistické v jednotlivých západních zemích se zájmy militaristickými s nebezpečím jaderné války.

Mezinárodní politika měla v roce 1976 mohutný impuls v zahraničně politických usneseních XXV. sjezdu KSSS, který převzal štafetu mírového programu od předchozího sjezdu. Velková orientace na všestranné prohlubování procesu uvolňování napětí byla vyjádřena v souhrnu nových sovětských návrhů, které vešly ve známost jako program dalšího boje za mír a mezinárodní spolupráci, za svobodu a nezávislost národů. Hlavní důraz v tomto programu se klade na odzbrojení a prosazení zásady nepoužití síly, jako nezvratného zákona v mezinárodním životě.

Cesty a prostředky jsou důsledně konkretisovány v serií návrhů, které předložil Sovětský svaz za podpory svých socialistických partnerů a převážného počtu mladých států na XXXI. zasedání Valného shromáždění Organizace spojených národů. Do tohoto souhrnu patří návrhy na zákaz vyvíjet a vyrábět nové druhy zbraní hromadného ničení, zákaz využívat pro vojenské účely životního prostředí, naprostý zákaz všech druhů zkoušek jaderných zbraní, návrh na uzavření světové smlouvy o nepoužívání síly atd.

Obrovské zvyšování množství válečných nástrojů trvalo bohužel s neochabující silou dále.

Rozšíření politického uvolnění na vojenskou oblast je rozhodně prvořadou věcí nejen evropské, ale i světové politiky. Slovy s tím souhlasí všichni, ale v praxi není ještě překonána propast mezi různými přístupy k této otázce.

Bude úkolem příštích let urovnat vztahy mezi státy na spravedlivém a rovnoprávném základě.

Přehled mezinárodních událostí 1976

Leden: V Sovětském svazu se připravuje XXV. sjezd strany. Americký min. zahraničí Kissinger navštívil Moskvu a spolu s L. Brežněvem a min. zahraničí Gromykoem projednávali jak hospodářské tak i politické otázky mezi oběma zeměmi.

V Pekingu zemřel předseda státní rady Čou En-laj, jeho nástupcem se stal Chua Kuo-feng.

V Libanonu došlo k naprostému zhroucení státní autority, předseda vlády R. Karámi podal demisi.

V USA byl schválen rekordní vojenský rozpočet na zbrojení ve výši přes 100 milionů dolarů, také Německá spolková republika zvyšuje náklady na ozbrojení o 11 %.

Únor: V Moskvě se konal ve dnech 24. února až 5. března XXV. sjezd KSSS který vyhlásil rozšířený mírový program a schválil řadu významných dokumentů. Významný je návrh smlouvy o nepoužití síly v mezinárodních vztazích, dále uzavření dohody o omezení strategických zbraní.

RVHP/Rada vzájemné hospodářské pomoci/ předseda EHS /Evropské hospodář. společenství/ v Bruselu návrh na uzavření dohody vzájemných hospodářských vztahů.

Na Kuvě vstoupila v platnost nová ústava, ke které se před tím konalo referendum.

Zemětřesení v Gwatemale si vyžádalo 22.000 mrtvých, 75.000 raněných a přes 1 milion lidí bez přístřeší.

Zvýšený neklid vykazuje i Španělsko, dále Portugalsko, také Itálie má svoje problémy s hospodářskou situací, nezaměstnaností a poklesem líry.

Březen: V Sofii zasedal XI. sjezd bulharské komunistické strany. Angolská lidová armáda definitivně vytlačila z angolského území poslední zbytky intervenčních vojsk. Argentinské ozbrojené síly převzaly moc v zemi a zatkly prezidentku Peronovou.

Vyhlášena Saharská arabská republika.

Egyptský pres. Anvar Sadat vyhověl reakčním silám v zemi i v zahraničí a vypořáděl smlouvu o přátelství a spolupráci mezi SSSR a EAR.

duben: Portugalské národní shromáždění přijalo novou ústavu.

V Čínské lid.republice se konaly velké manifestace na podporu linie zesnulého Čou En-laje.

Z kambodžského politického života odešel Narodom Sihanuk, v čele státu stanul Khleu Samphan, velitel vlasteneckých sil, které porazily Američany.

V celém Vietnamu se konaly po 30 letech volby do jednotného Národního shromáždění.

V Itálii rozpuštěn parlament a rok před termínem vypsaný nové volby.

Středovýchodní krise v Libanonu trvá dále, boje neustávají, taktéž v Izraeli není situace vyřešena.

květen: L.Brežněv a G Ford podepsali v Moskvě a Washingtonu smlouvu mezi SSSR a USA o podzemních jaderných výbuších pro mírové účely.

Ve dnech 18-22.května se konal IX.sjezd jednotné socialistické strany v Berlíně.

Zemětřesení v Itálii - 925 mrtvých, 2.721 raněných a 130.000 osob bez přístřeší.

V Libanonu zvolen nový prezident E Sarkis, ale vnitřní boje neskončily.

Presidium Nejvyššího sovětu jmenovalo L.I.Brežněva maršálem Sovětského svazu.

červen: Brutální zásah policie proti demonstrantům v Sowetu, a opakující se krvavé zásahy proti černošskému obyvatelstvu v Jar vyvolaly odpor světové veřejnosti.

V Berlíně se konala konference komunistických a dělnických stran Evropy, schválila dokument: Za mír, bezpečnost, spolupráci a společenský pokrok.

14.-18.6.se konal XVII.sjezd Mongolské lidové revoluční strany.

Italské parlamentní volby potvrdily další posun do leva a posílily postavení italské KS.

Min.předs. Gandhiová navštívila Moskvu, což přispívá k dalšímu sblížení s SSSR

červenec: V Sovětském svazu vypuštěna další kosmická loď typu Sojuz, která dopravila na orbitální stanici dvoučlennou posádku. Také USA vyslal na Mars sondu Wiking, která provedla odběr vzorku tamní půdy.

V Montrealu v Kanadě probíhaly letní olympijské hry. Bohužel však ani letos nebyl splněn jejich zásadní postulát - totiž stará řecká zásada, že v době konání olympijských her zmlknou zbraně.

Další silné zemětřesení v Číně znamenalo podle úředních zpráv velké ztráty na životech a značné hmotné škody.

V Libanonu trvá dále brutrovražedná válka mezi Araby, která nejen pustoší zemi, ale přístřejuje napjaté ovzduší v celé středo-východní oblasti.

srpen: Rada bezpečnosti OSN projednávala řecko-turecký konflikt o zdroje ropy v Egejském moři.

Také situace na Kypru po vpádu tureckých vojsk není vyřešena, neboť se jeví i snahy připojit samostatný dosud Kypr k Řecku.

V srpnu přibýly miliony nových podpisů pod Novou štokholmskou výzvu Světové rady míru.

V USA se připravují volby nového prezidenta, strana republikánská se rozhodla pro dos. pres. Forda, strana demokratická pro Jamesa Cartera.

V Kolombu zasedala 5. konference nezúčastněných zemí na nejvyšší úrovni. Byly zde schváleny politické a hospodářské resoluce a akční program hospodářské spolupráce.

září: Vrcholí korupční aféra Lockheed - dodávky letadel z Ameriky - do níž jsou zapleteni představitelé vládnoucích kruhů kapitalistického světa od bývalého japonského premiéra Tanaky, přes ital. premiéra Andreottiho, předsedu CSU F.J. Strausse v NSR až po badenského prince Bernharda.

Ve švédských volbách zřítíla po 44 letech sociální demokracie vládu a moci se ujala tříletná koalice pravicových stran.

Z Pekingů došla zpráva, že zemřel předseda KS Mao Ce-tung. Bylo mu 83 let.